

Skolbiblioteksplan för Lessebo kommun

År 2020-2023

Dokumentets typ: Styrande dokument

Datum för antagande: 2020-08-25.

Beslut av: Barn och utbildningsnämnden

Dnr 2020/154.

Lessebo kommun

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Styrande dokument.....	3
Bibliotekslagen	3
Skollagen	3
Läroplanen.....	3
Skolverket	3
Skolinspektionen	4
Målsättning för Skolbiblioteksplan.....	4
Mål för skolbiblioteksutvecklingen för åren 2020-2023	4
Skolbibliotekets verksamhet ska	5
Skolbibliotekarierna	5
Skolbiblioteket som plats	5
Medierna i skolbiblioteket.....	5
Organisationsstrukturen	6
Ansvarsfördelning.....	6
Referenslista	8

Inledning

Syftet med en skolbiblioteksplan är att öka likvärdigheten och kvaliteten i skolbiblioteken inom grundskolan i Lessebo kommun.

Skolbiblioteksplanen och skolbibliotekens verksamhet ska utgå från regleringar i bibliotekslagen, skollagen och den reviderade läroplanen samt föreskrifter från Skolverket, Skolinspektionen och andra för området relevanta instanser.

Skolbiblioteksplanen ska ingå som en del av kommunens biblioteksplan.

Implementeringen av Skolbiblioteksplanen kommer att dokumenteras i lokala handlingsplaner för respektive skolbibliotek.

Styrande dokument

Bibliotekslagen

I Bibliotekslagen SFS nr: 2013:801 finns bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet där skolbibliotek ingår enligt lista under 1 §. Skolbiblioteken ska som en del i det allmänna biblioteksväsendet verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning samt främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt enligt 2 §.

Skollagen

I Skollagen (2010:800) 2 kap. 36 § står det att eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

Läroplanen

I Läroplanen står det:

- skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg. Ur Lgr11, rev. 2017 under 2.8 Rektorns ansvar
- skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Ur Lgr11, rev. 2017 under 2.8 Rektorns ansvar

Skolverket

På Skolverkets hemsida står det:

- Rektor har ansvaret för att skolbiblioteket används i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

- Skolbiblioteket ska i samverkan med lärare se till att verksamheten möter alla elevers behov.
- Stärk samarbetet mellan lärare och skolbibliotekarien
- Involvera skolbiblioteket i värdegrundsarbetet
- Prata om skolbiblioteket
- Skolbiblioteket ska ingå i skolans systematiska kvalitetsarbete

På skolverkets webbsida finns mycket information om skolbibliotek. Till exempel finns en sida som tar upp hur skolverksamhet kan organiseras för att skolbiblioteket ska vara en del i undervisningen där ovan nämnda punkter tas upp.

Skolverket tar också upp Kommittédirektiv från Utbildningsdepartementet: *Stärkta skolbibliotek och läromedel Dir. 2019:91* där en särskild utredare ska utreda och föreslå åtgärder bland annat för att stärka skolbiblioteken. Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2020.

Skolinspektionen

I Skolinspektionens rapport *Skolbiblioteket som pedagogisk resurs* nämns några förutsättningar som särskilt viktiga för att skolbiblioteket ska kunna bidra till att utveckla exempelvis elevernas språkutveckling, läsförmåga, informationskompetens och förmåga att var källkritiska.

Förutsättningar är:

- tillgång till skolbibliotekarie
- samverkan sker mellan skolbibliotekarie och lärare
- att skolbiblioteket har legitimitet i skolan och stöd från skolledningen
- att det finns relevanta digitala och fysiska resurser
- att skolbibliotekets lokal är ändamålsenlig utifrån olika elevgruppers behov

I samma rapport presenteras en exempelskola som visar hur skolbiblioteket kan vara integrerat i skolans undervisning. Exemplet ger tydlig vägvisning och synliggör hur arbetet kan bedrivas i skolverksamhet.

Målsättning för Skolbiblioteksplan

Professioner inom utbildningsväsendet ska samverka för att möjliggöra att skolbiblioteket blir en integrerad del i den pedagogiska verksamheten för att stärka elevernas språkliga förmåga, digitala kompetens, källkritiska förhållningssätt samt ges goda grundläggande värden.

Mål för skolbiblioteksutvecklingen för åren 2020-2023

- Lokala handlingsplaner ska tas fram för varje skola inför varje läsår
- Skolbibliotekarierna ska kontinuerligt under läsåret vara med vid planeringsarbetet på varje skola. Detta är av största vikt och ska tydligt anges i de lokala handlingsplanerna.
- Denna Skolbiblioteksplan ska utvärderas

Skolbibliotekens verksamhet ska

- användas som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga
- användas som en del i undervisningen för att stärka elevernas digitala kompetens och finnas med i kommunens *Digital strategi för lärande*
- användas som en del i undervisningen för att stärka elevernas källkritiska förhållningssätt
- användas som en del i undervisningen för att stärka elevernas goda grundläggande värden
- ingå som en naturlig del i skolans systematiska kvalitetsarbete

Skolbibliotekarierna

- ska vara en naturlig del av skolans pedagogiska verksamhet.
- har ett tydligt uttalat pedagogiskt uppdrag som också är förankrat hos samtlig personal på skolan, vårdnadshavare och elever
- ska finnas tillgänglig i tillräcklig omfattning. Med tillräcklig omfattning avses att tjänsteomfattning och uppdrag är anpassad till antalet elever och skolans socioekonomiska förutsättningar.
- ska genomföra omvärldsbevakning och fortbildningsinsatser för personalen utifrån behov
- ska arbeta för att elever och personal ska gå från behov av handledning till självständighet
- ska ha möjlighet att ta del av lärarkollegiets fortbildningsinsatser
- ges möjlighet till kontinuerlig fortbildning, både inom och utom den egna organisationen

Skolbiblioteket som plats

- ska vara en trygg plats för alla
- ska inspirera och verka för att främja läsintresset hos alla på skolan med fokus på eleverna
- ska vara en aktiv lärmiljö där eleverna kan studera, läsa, söka information och finna inspiration till fortsatt lärande och kunskapsutveckling
- ska vara en plats där undervisning kan genomföras i helklass samt i mindre grupper

Medierna i skolbiblioteket

- ska vara en samlad och ordnad resurs som tillgängliggörs på ett sätt som stimulerar elevernas läsintresse och nyfikenhet.
- ska bestå av ett brett och aktuellt bestånd av skön- och facklitteratur som svarar mot elevernas behov av fack- och skönlitterär läsning.
- ska anpassas till antalet elever, deras ålder, socioekonomiska förutsättningar och intressen.
- ska främja och utmana eleverna i deras språkutveckling på både svenska och andra modersmål.

Organisationsstrukturen

Skolbiblioteken, dess personal och budget är en del av Utbildningsförvaltningen. Idag centralt organiserade, men med möjlighet för varje skola att själv utöka verksamheten utöver den centralt tilldelade delen.

Skolbibliotekens mediebudget anpassas till antalet elever i betydelsen att ju fler elever, desto mer pengar avsätts till skolbibliotekets mediebudget. Om det finns socioekonomiska förhållanden att ta hänsyn till återspeglas det i särskilda satsningar på skolbibliotekets mediebudget för att skolbiblioteket ska kunna utgöra en del av skolans kompensatoriska uppdrag.

Idag finns redan en gemensam digital bibliotekskatalog för alla bibliotek i kommunen som tillåter cirkulation, reservation och sökning av medier. Bibliotekskatalogen underhålls och uppdateras av personal från folkbiblioteken.

Ansvarsfördelning

Profession	Uppdrag	Uppföljning –Hur? När?
Utbildningschef	<p>Starta målarbetet i samverkan med bibliotekschef.</p> <p>I samverkan med bibliotekschef starta arbetet med en skolbiblioteksplan.</p> <p>Förankra och säkerställa att rektorer arbetar mot målen i den övergripande skolbiblioteksplanen.</p> <p>Skapa/revidera gemensamt underlag för utvärdering av de lokala handlingsplanerna.</p>	<p>Juni: Uppföljning utbildningschef och bibliotekschef.</p> <p>Underlag: rektorer och skolbibliotekaries uppföljning mot den lokala planen.</p>
Rektor	<p>Förankra den övergripande skolbiblioteksplanen hos skolans personal.</p> <p>I samverkan med lärare och bibliotekarie inför varje läsår skapa/revidera en lokal handlingsplan.</p> <p>Säkerställa att personal känner till och arbetar enligt den lokala planen.</p>	<p>Maj: Utvärderar tillsammans med skolbibliotekarien hur arbetet har gått mot den lokala planen. Uppföljning lämnas till utbildningschef och bibliotekschef.</p>

<p>Bibliotekschef</p>	<p>Starta målarbetet i samverkan med utbildningschef.</p> <p>I samverkan med utbildningschef starta arbete med en skolbiblioteksplan.</p> <p>Samordna bibliotekariernas arbete – skapa förutsättningar för kollegialt lärande mellan skolbibliotekarierna.</p>	<p>Juni: Uppföljning utbildningschef och bibliotekschef.</p> <p>Underlag: rektorer och skolbibliotekaries uppföljning mot den lokala planen.</p>
<p>Skolbibliotekarie</p>	<p>I samverkan ta fram en övergripande skolbiblioteksplan.</p> <p>I samverkan med rektor och lärare ta fram/revidera en lokal handlingsplan.</p> <p>Vara insatt i målen och aktiviteterna i den lokala handlingsplanen och den övergripande skolbiblioteksplanen.</p> <p>I samverkan med lärare säkerställa att arbetet/aktiviteterna sker mot målen i den lokala handlingsplanen och den övergripande skolbiblioteksplanen.</p>	<p>Uppföljning fortlöpande under året.</p> <p>Maj: Utvärderar tillsammans med rektorn hur arbetet har gått mot den lokala planen. Uppföljning lämnas till utbildningschef och bibliotekschef.</p>
<p>Lärare såväl ämneslärare som andra pedagoger inom till exempel IKT, elevhälsa, studievägledning och fritidshem</p>	<p>I samverkan med rektor och bibliotekarie ta fram/revidera en lokal handlingsplan.</p> <p>Vara insatt i målen och aktiviteterna i den lokala handlingsplanen och den övergripande skolbiblioteksplanen.</p> <p>I samverkan med bibliotekarie säkerställa att arbetet/aktiviteterna sker mot målen i den lokala handlingsplanen och den övergripande skolbiblioteksplanen.</p>	<p>Uppföljning fortlöpande under året.</p> <p>Maj: Redovisa till rektor</p>

Referenslista

Skolinspektionen. Skolbiblioteket som pedagogisk resurs. 2018.

<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/publikationssok/granskningsrapporter/kvalitetsgranskningar/2018/skolbibliotek/skolbiblioteket-som-pedagogisk-resurs-skolinspektionen-2018.pdf> (Hämtad 2020-04-02)

Skolverket. Läroplan(Lgr11) för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/laroplan-lgr11-for-grundskolan-samt-for-forskoleklassen-och-fritidshemmet> (Hämtad 2020-04-02)

Skolverket. Organisera för skolbibliotek i undervisningen.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/organisera-for-skolbibliotek-i-undervisningen> (Hämtad 2020-04-02)

Sveriges riksdag. Bibliotekslag (2013:801)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/bibliotekslag-2013801_sfs-2013-801 (Hämtad 2020-04-02)

Sveriges riksdag. Skollag (2010:800)

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800 (Hämtad 2020-04-02)

Utbildningsdepartementet. Stärkta skolbibliotek och läromedel Dir. 2019:91

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2019/11/dir.-201991/> (Hämtad 2020-04-02)